

Sugárterápia az OOI-ben

1936-ban a Bakáts téren alapították meg az Eötvös Loránd Rádium és Röntgen Intézetet, az OOI jogelődjét. A megalapításkor a személyzet, az eszközök és a módszerek kiválasztásakor a kor legkorszerűbb, élvonalbeli, hasonló célú intézeteit vették alapul. Az alapításkor követett cél, hogy a lehető legjobb betegellátás érdekében az intézet a legkorszerűbb intézmények közé tartozzon, mindig nagyon fontos szempont volt. Kezdetekben a rendkívül drága rádiumból 5000 mg-ot szereztek be, amelyből 3000 mg-ot rádium ágyúba tettek, a többit pedig tubusokba és tűkbe helyezték. A teleterápiát korszerű 60-400 kV-os terápiás röntgenkészülékekkel végezték. A magas színvonalú terápiás és dozimetriai munkát külföldi képzéssel biztosították. Már az első évben 1 833 fekvő és 5 376 ambuláns kezelés történt.

1949-ben a szomszédos Erzsébet kórháznak az intézethez való csatolásával létrejött az Országos Onkológiai Intézet, aminek országos feladatokat adtak. 1953-ban pedig a Bakáts térről jelenlegi helyére, a Ráth György utcába költözött. A háború alatti és azt követő hidegháborús időszak nemzetközi elszigetelődése következtében a további fejlődés csak a saját fejlesztések révén vált lehetővé. Ehhez a kiváló szakmai színvonalú hazai szakember gárda munkája adta a lehetőséget. Így, az intézetben 1958-ban kifejlesztettek egy kobalt ágyút, 1973-ban egy belső besugárzásra alkalmas ún. „remote afterloading” berendezést, és különböző dózismérőket. 1970-ben egy szovjet gyártmányú körkörös gyorsítási elven működő besugárzókészüléket (Betatron), majd 1985-ben egy lengyel gyártmányú Neptun 10p lineáris gyorsítót telepítettek. Hazánkban ez volt az első orvosi lineáris gyorsító. 1978-ban az intézet szervezésében és felügyeletével megkezdte működését a Számítógépes Országos Besugárzástervezési Hálózat, amely az összes hazai sugárterápiás központban lehetővé tette a számítógépes besugárzástervezést. Intézetünkben 1981-ben megkezdődött a CT alapú besugárzástervezés. A 70-es évek elején bevezették a TNM rendszer használatát és létrehozták a Központi Konzíliumi Bizottságot a későbbi szakbizottságok elődjét.

Osztályunkon 1989-ben telepítettek egy korszerű, távirányításos, nagy dózisteljesítményű Gammamed afterloading berendezést, mellyel megszűnt a klasszikus rádium és kobalt brachyterápia. 1990-ben üzembe helyezték az akkor korszerű Siemens gyártmányú Mevatron KD lineáris gyorsító besugárzókészüléket, röntgenszimulátort, CT készüléket és a Mevaplan besugárzástervező rendszert.

2014-ben került telepítésre az első Varian gyártmányú lineáris gyorsító (TrueBeam), és ezt követte 2015-ben, 2017-ben és 2021-ben négy további korszerű Varian gyorsító. 2017-ben pedig megkezdte működését egy robotkaros besugárzókészülék (Cyberknife, Accuray) ami azóta is egyetlen ilyen típusú készülék az országban. 2002 óta végzünk adaptív besugárzásokat az Ethos (Varian) lineáris gyorsítóval. A besugárzástervezéshez két CT-szimulátort (GE-Optima CT 580, Siemens-Somatom go.Sim) használunk, és 2022 óta rendelkezésünkre áll egy Siemens Somatom FreeMax 0,55 T MR készülék is.

A nagyenergiájú lineáris gyorsítókon kívül röntgenterápiás besugárzókészülékkel is rendelkezünk, ezzel lefedve a teljes sugárterápiás energiatartományt.

A Sugárterápiás Osztály 2012-től, az Onco-cytogenetikai Osztály integrálódásával, Sugárterápiás Központként működik. A központban 2011-óta, a fekvőbeteg részlegre történő emeletráépítéssel, 3 emeleten 60 ágyon fekszenek a betegek.

Jelenleg a Sugárterápiás Központ részei a Sugárterápiás Osztály, a Radiokemoterápiás Ambulancia, a Klinikai sugárfizikai Osztály és az Onco-cytogenetikai Osztály.

Az osztály, illetve központ vezetői:

Prof. Dr. Rodé Iván (1953-1980)

Prof. Dr. Gyenes György (1980-1992)

Prof. Dr. Németh György (1992-2002)

Prof. Dr. Fodor János (2002-2009)

Prof. Dr. Polgár Csaba (2009-2021)

Dr.med.habil. Takácsi-Nagy Zoltán (2021-)